

De vervalschte Vermeers

HET OORDEEL VAN EEN DESKUNDIGE.

In verband met de mededeeling als zou o.a. het beroemde, aan Johannes Vermeer toegeschreven schilderij „de Emmaüsgangers” een vervalsching zijn, heeft een redacteur van A.N.P.-Aneta een onderhoud gehad met een bekenden schilderijdeskundige. Het schilderij behoorde destijds aan een Nederlandsche familie, welke in Frankrijk verblijf hield. In 1937 bood deze familie het schilderij te koop aan en werd dr. A. Bredius, een der bekendste Rembrandtkenners ter wereld, door den notaris van de eigenaars hiervan verwittigd. Dr. Bredius toonde reeds direct groote belangstelling voor het werk, doch meende geen stappen te mogen doen, alvorens overleg te hebben gepleegd met wijlen dr. Schmidt, den toenmaligen directeur-generaal van het Rijksmuseum te Amsterdam, en dr. Hannema, den toenmaligen directeur van het Boymans Museum te Rotterdam. Eerstgenoemde meende geen enkele waarde aan het schilderij te mogen toekennen, doch dr. Hannema deelde geheel de meening van dr. Bredius, dat men hier te doen had met een nog onbekend meesterstuk van Joh. Vermeer. Tot aankoop voor de collectie van het Boymans Museum werd derhalve besloten, hetgeen echter alleen mogelijk was, nadat verscheidene Rotterdamsche ingezetenen het museum financieel steun hadden verleend. De prijs, welke voor het schilderij betaald werd, overtrof het bedrag van 500.000 gulden. Het kunstwerk verkeerde in een tamelijk slechten toestand en het bleek noodzakelijk het te verdoeken. Dit moeilijke werk werd op uitmuntende wijze uitgevoerd door den restaurateur van het museum, den heer Luytwieler.

Noch de restaurateur, noch andere deskundigen, waaronder onze zagsman, de heer van Boheme, hebben ooit getwijfeld aan de echtheid van het schilderij.

Indien het een „jong” schilderstuk zou zijn geweest, had dit bij het verdoeken moeten blijken, trouwens — aldus de heer van Boheme — het gezond krakkelee (kleine barstjes in de versteende verflaag) dat men op verschillende plaatsen aantreft, staaft de meening, dat het kunstwerk van ouden datum is.

De heer van Boheme meent dan ook, dat wanneer tenslotte na een grondig onderzoek mocht blijken, dat het schilderij een vervalsching zou zijn, welke vervaardigd is door Han van Meegeren, men den vervalscher niet alleen een uiterst bekwaam schilder zou moeten noemen, doch bovendien zou moeten constateeren, dat hij een geniaal vervalscher is. Twee punten meende onze zagsman bovendien nog naar voren te moeten brengen, als argumenten om de „bekentenis” van van Meegeren in twijfel te trekken en wel de feiten, dat ten eerste deze schilder reeds geruimen tijd zeer slecht ziet, hetgeen een dergelijk nauwkeurig werken bijna onmogelijk maakt en ten tweede, dat de stijl, waarin „de Emmaüsgangers” geschilderd is, zoo volkomen verschilt van den stijl van de werken van van Meegeren, dat men ook op dezen grond aan zijn verklaring moet twijfelen. Zooals men zich zal herinneren was Han van Meegeren voor den oorlog betrokken in een vervalsching van een aan Fr. Hals toegeschreven schilderij.